

Vse spise, v oceno poslane knjige itd. je pošiljati na uredništvo — naročnino, reklamacije in vse administrativne stvari pa na upravništvo v Ljubljani. Učiteljska tiskarna, Františkanska ul. 6/l. Vse pošiljatve je pošiljati franko. Reklamacije so proste poštnine. Rokopisov ne vračamo. Telefon uredn. 312.

UČITELJSKI TOVARIŠ

Stanovsko političko glasilo UJU. - Poverjeništvo Ljubljana

Izhaja vsak četrtek. Naročnina znaša za neorganizirane 40 Din, za inozem. 60 Din. Posamezna šte. 1 Din. Članstvo „Pov. UJU — Ljubljana“ ima s članarino že plačano naročnino za list. Za oglase in reklamne novice vseh vrst je plačati po Din 250 od petit vrste. Inseratni davek posebej. Pošt. ček. ur. 11.197.

Tudi srbsko učiteljstvo se izreka za ločitev prosvetne uprave od politične. (Možnost posebnih večjih prosvetnih oblasti.)

G. Živ. Radosavljevič kaže da su se njegova predvidanja još na Skupštini u Sarajevu ispunila. U svoje vreme, greškom i nepažnjom, uvukle su se u jedan pozitivan zakon (Zakon o centralnim vlastima i neke takve odredbe — koje su u ostalom samo rdava kopija iz tuđih zakona — koje školu i učiteljstvo i prosvetu upšte stavljaju pod uticaj policijske i političke vlasti. Po tim odredbama vel. župan može da uspešno dejstvuje i da premešta učitelje (čak i preko sreskih poglavara), da ih tretira (pa čak i školske nadzornike i inspektore) kako on hoće, da po njegovom nalogu sva akta školska, policija potpisuje itd.

Od kolikih štetnih posledica to može biti po školu i prosvetu, to se tek sad počelo uvidati svuda pa i u prosvetnoj centrali.

S toga se počelo ozbiljno raditi da se zakonodavnim putem to stanje izmeni i od škola i učiteljstva odstrani taj uticaj policijskih vlasti i obezbedi im se miran i uspešan rad. Škole i učiteljstvo treba da ostanu isključivo pod nadzorom i vlašću samo prosvetnih organa i prosvetne centrale i ničijom više.

Pored koraka koji su u tom smislu preduzeti u Ministarstvu Prosvete potrebno je da se pozovu i sve prosvetne organizacije: Učiteljsko, profesorsko i druga društva, da na svojim skupovima tretiraju ovu stvar i preko javnosti traže oslobođenje škole i prosvete od zavisnosti policije.

Možda će se s nadležne strane predložiti potrebne izmene, koje bi ušle u nov projekt Zakona o nar. školama — i ako on prođe kroz Skupštinu — taj novi Zakon potro bi te štetne odredbe po školu i prosvetu u Zakonu o central. vlastima.

Postoji namera da zemlja se podeli na 9 velikih prosvetnih oblasti.

Iz seje Izvrš. Odb. UJU

v Beogradu, 14. februara 1925.

Naša borba za ločitev prosvetne uprave od politične državne uprave je upravičena.

Vedno boli prodira to mišljenje, dasi se ga politični krogi še vedno branijo. Ne iz stvarnih razlogov, pač pa, bi rekli, bolj iz starih tradicij se branijo in več iz vzroka, ker si ne vzamejo časa, da bi se popolnoma ugotovilo v problem sam in bi ga presojali z vidika koristi za šolo in prosveto.

Pošto opravljajo zato izvežbani uradniki, železnico tudi, vojaštvo tudi, zdravstvo tudi itd. in na čelu vsake uprave so le strokovnjaki iz dotične stroke; le pri šolstvu bi moral biti na čelu jurist in od njega naj bo odvisna

usoda in odločitev v strogo strokovnih vprašanjih.

Seveda se naši upravni juristi ne morejo sprijazniti s tem, da bi oddali prosveto šolnikom in da bi s tem izgubili vpliv na učiteljstvo, dasi je danes dokazano dejstvo, da je prosveta po prevratu znatno napredovala, bolj napredovala, kakor pred prevratom, ko so bili na čelu prosvete deželni predsedniki. Napredovala je pa zato bolj, ker so ji bili na čelu šolniki, ki so stvarno presojali posamezna vprašanja, ker so sami dobro poznali ustroj šolstva, ker so sami dobro poznali učiteljstvo in so ga znali presojati iz strokovnih vidikov in politiknega dela, v katero juristi nimajo vpogleda; napredovalo je šolstvo in prosveta zato, ker prosvetni delavci niso bili podvrženi onim skrajno kvarnim strankarsko političkim vplivom, katerim so podvrženi z onim momentom, ko bo prosveta podrejena politični državni upravi.

Če je bila ločitev prosvetne uprave od politične državne uprave mogoča po prevratu in če je prosveta dobro napredovala in se tako močno dvignila v tem času, zakaj bi ne bilo to mogoče tudi za bodoče?!

Na čelu srezke in oblastne šolske uprave naj bo šolnik in on naj ima končni, odločujoči vpliv za svoje področje v prosvetnih vprašanjih!

Tudi ni vzroka in ne utemeljenih razlogov, da bi se prosvetne oblasti morale zlagati s političnimi. Nasprotno, zelo mnogo je činjenic, ki govore za to, da bi bile večje prosvetne oblasti od sedanjih političnih in to v interesu kulturnega in prosvetnega napredka in stopijo zgolj administrativni razlogi, ki govore za manjše oblasti, daleč v ozadje napram kulturnim in prosvetnim argumentom. In še administrativni razlogi so se tudi pojavili zaradi splošne neurejene upravne zmede; pri urejeni upravi bi pa popolnoma odpadli ti argumenti, ali pa se tako zmanjšali, da bi sploh ne prišli v poštev.

Če je bila mogoča drugačna vojna razdelitev države, zakaj bi bila nemogoča posebna prosvetna razdelitev države?

Zakon o obč. upravi je potisnil pač vse v eno šablono, ker je bolj upošteval administracijo, kakor pa stvarne potrebe stroke, kar bi se sigurno ne zgodilo, če bi bil zakon o narodnih šolah izdelan

pred zakonom o obč. upravi ali pa vsaj z njim vzporedno.

Posledica enakih prosvetnih oblasti s političnimi je bila podreditve prosvetne uprave politični državni upravi, t. j. velikim županom — zakon o obč. upravi se je pač izvajal popolnoma in gre izvedba že sedaj tudi preko čl. 88. istega zakona, ki omogoča posebne večje prosvetne oblasti.

Posledice podreditve prosvete politični upravi.

Vpliv lajikov na učiteljska premeščenja. — Gaženje stalnosti. — Gaženje disciplinskega postopka. — Na krov!

In zgodilo se je, kar se zdi vsakemu, količkaj objektivno mislečemu človeku nemogoče: Šolski upravitelj Mirko Lešnik je prestavljen na predlog velikega župana v Mariboru po § 71. iz Marenberga k Sv. Duhu na Stari gori.

To vest smo prinesli že zadnjič v oficialnem obvestilu. Dasi se je o tej nameravani prestavitvi govorilo po dravski dolini že več tednov, vendar smo bili uverjeni, da so vse to le prazne govorice. V to smo bili tembolj upravičeni, ker poznamo našega tovariša že več let ne samo kot tovariša šolnika in organizatorja, ampak tudi kot vsestranskega kulturnega in gospodarskega delavca izven šole, ki si je tekom dolgoletnih trdih bojev z našimi obmejnimi narodnimi nasprotniki pridobil ne samo obilo izkušenj, ampak tudi neoporečnih zaslug za narodno in državno misel. Zakaj, da bi šla oblast tako daleč in zadala sama tak udarec pravici in resnici v obraz, to se nam je zdelo tudi za današnje čase, ko se dogaja marsikaj neverjetnega, posebno še s šolo in učiteljstvom, vendarle — nemogoče.

In kljub vsemu je istina, silno trpka istina, ki vzbuja v naših vrstah skrajno ogorčenje, vzbuditi ga pa mora v vsej poštenosti javnosti, katere še ni docela zaslepila gola osebna in strankarska strast.

»S čim je zaslužil tov. Lešnik tako persekucijo?« se danes vprašuje z vso upravičenostjo? — Da morejo ta slučaj objektivno presoditi tudi tisti, kateri ne poznajo tovariša Lešnika, ne razmer, v katerih deluje, zato naj sledi tukaj nekaj podatkov.

Imenovani ima 20 službenih let, ženo in petero otročičev, katerih najstarejši ima jedva 10 let. Od prevrata do današnje prestavitve je deloval kot šolski upravitelj v obmejnem trgu Marenbergu, pol ure od železniške postaje ter vodil šestrazredno osnovno šolo, otroški vr-

Danes se že vse učiteljstvo protivi podreditvi prosvetne uprave politični — in ima tudi upravičene vzroke za to.

Prav je rekel tov. Ž. Radosavljevič, da se je ta pogreška izvršila zaradi naše nepažnje in da se je utihotapila ta pogreška v zakon o obč. upravi, a kakor se je zakonodajnim potom napravila, se da tudi zakonodajnim potom odpraviti s šolskim zakonom. — k.

tec in obrtno nadaljevalno šolo. Poleg svoje velike zaposlenosti v službi, je posvetil vse svoje moči in bogate izkušnje narodnemu, kulturnemu in gospodarskemu delu izven šole in je naravnost večšak v upravnih, zlasti občinskih zadevah. Ni narodno - kulturnega, ne gospodarskega društva in korporacije v kraju, kjer ne bi on sodeloval ne samo kot član, ampak navadno kot odbornik v tistih funkcijah, katere dajo največ posla. Ob prevratu se je naravnost žrtvoval ter na ponovne pismene in osebne intervencije takratnega Narodnega sveta zapustil ženo in družino ter šel reševati naš obmejni Marenberg, kateri je bil menda najhujše sršenovo gnezdo proti našemu narodu in državi. Prevzel je in vodil občinske posle, okrajni zastop in prebival na teh vročih vulkanskih tleh, kamor so si plahе noge mnogih takozvanih narodnih voditeljev upale komaj stopiti pri belem dnevu. Vzdržal je, da je prišla pomoč vojaštva in skupno delal samo za dobrobit države in našega naroda. Bil je član okrajnega šolskega sveta, član Sokola, Orjune, v upravnem svetu hranilnice, zadruga itd.

Kljub vsemu temu pa nikdar in nikoli ni zanemarjal šole, ampak ga je šolska oblast kvalificirala vedno prvovrstno. Dasi je bila pred nekaj leti zavladovala na šoli med učiteljstvom disharmonija, vendar nikakor ni bila to njegova krivda, ampak je bila le posledica intrig izven šole, katerim je deloma bilo nasledlo v burni dobi še neizkušeno učiteljstvo. Šolska oblast ni uvedla proti njemu nobenega disciplinarnega postopanja, ker se je po raznih pritožbah uverila, da je mož vedno in povsod postopal pravilno. Zadnja leta je pa uradno ugotovljeno, da vlada na šoli sloga in harmonija.

In ta naš tovariš je »odlikovan« po tolikoletnem vestnem izpolnjevanju dolžnosti, po tolikem in vsestranskem žrtvo-

LISTEK.

Moja prva učiteljska služba.

V prijetni družbi upokojenih učiteljev sedi nadučitelj A. Zbog 81 letom, ki jih nosi na svojem hrbtu, je mož še vedno mladeniško čil, čvrst in jako družaben. Izza svojega službovanja nam pripoveduje marsikaj zanimivega. Med drugim nam je orisal tudi spomine na prvo svojo učiteljsko službo. So zelo zanimivi, zato naj jih podam v naslednjem. Pripovedoval je:

»Že kot gimnazijcu se mi je vzbudilo veselje do učiteljskega stanu, zato sem se odločil, da vstopim v tedanjo preporandijo v Idriji. Ko sem jo leta 1861. dovršil, sem dobil seveda v nemščini pisani dekret za službeno mesto na novo ustanovljeni ljudski šoli v A. Ta dekret se je glasil takole:

Uradno se Vas odreja za podučitelja v A. S to službo je spojeno tudi cerkveniškoin, in organizativsko opravilo s pristavkom, da se podaste tja in nastopite službo s 1. novembrom t. l. in sprejmete tam nadaljne ukaze tamošnjega župniškega in šolskega načelstva, po katerih se Vam je ravnati najtočneje. Pričakuje se od Vas, da se boste z živahno pridnostjo in primernim čtivom čimdalje bolj izobraževali in, da boste pri šolski mladini z

metodičnim postopanjem in pedagoškim taktom uspešno delovali, da si boste z zmernim in preudarnim vedenjem pridobili občno spoštovanje, zlasti pa, da se boste z voljno pokorščino in s prepoštljivim obnašanjem prikupili svojim predstojnikom, da postanete s svojim, povse verskim in moraličnim življenjem vzor in da boste s kar najtočnejšim izpolnjevanjem uradnih dolžnosti, po uradni instrukciji, delali čast sebi in svojemu stanu.

Knezoškofijski konzistorij v Ljubljani, dne L. S. Anton Kos l. r., generalni vikar. — Jurij Zavašnik l. r., višji šol. nadzornik.

Da leži vas A. neke v Beli Krajini onkraj Novega mesta sem vedel, a kje, mi ni bilo znano. Torej proti Novemu mestu bo treba kreniti, potem mi pa že povedo ljudje pravo pot, da pridem tja.

Ko se je približal čas nastopa moje službe, sva jo z očetom mahnila iz Ž. na Gorenjskem v Ljubljano. Na trgu Sv. Jakoba so se že od nekaj shajali Dolenjci, ki so ob sredah in sobotah pripeljali v Ljubljano drva. Ko sva prišla z očetom tja, sva po daljšem poizvedovanju dobila moža, ki je bil iz Trebnjega. Oče ga je vprašal, če me hoče do doma vzeti na svoj voz; mož je v to dovolil takoj. Naložila sva moj kovčeg, napolnjen s potrebno obleko, perilom ter knjigami

in seveda tudi z notami, ki naj mi služijo pri orgljanju; tedaj namreč je moral vsak učitelj opravljati obenem tudi službo organista, saj je bila ta služba pri kmetih in duhovnikih prva in najvažnejša; učiteljska je bila postranska stvar. Ob poznih popoldanski uri je bil mož pripravljen za odhod. Poslovil sem se od svojega dragega očeta, sedel na voz in hajdi po dolenjski cesti dalje. Med potjo sva se ustavila le enkrat; stopila sva v krčmo, da se nekoliko okrepčava. Popila sva polič vina in pojedla nekaj kruha. Plačal je celo ceho mož sam, gotovo je vedel, da nisem posebn pri denarju. Pozno v noč sva se pripeljala v Trebnje na voznikov dom. Njegova žena naju je sprejela prav ljubeznivo in povabila je k večerji tudi mene. Prav rad sem se odzval prijaznemu povabilu, saj me je že želodec opominjal na praznoto, ki je vladala v njem. Večerjala sva domače klobase, krvave in jetrne, pa dobro zabeljeno kisl zelje. Po večerji smo se razgovarjali o raznih stvareh in seveda tudi o mojem nadaljnem potovanju. Ker je mož uvidel, da si sam ne bom vedel pomagati dalje, se mi je prostovoljno ponudil, da me pelje naslednje jutro v Novo mesto. Spravili smo se k počitku in ob štirih zjutraj je bil voz že pripravljen. Ko sva dospela v Novo mesto, sem vprašal svojega dobrovoljnega voznika, koliko mu dolgujem za voz, prehrano in

prenočišče, a ni mi hotel računati ničesar. Takih dobrih mož se dobi danes bore malo, ker se hoče sedaj vsakdo okoristiti z vsem kar stori. Zahvalil sem se mu prav iskreno za njegovo ljubeznivost in dobroto, stisnil mi roko v slovo in sedel na poštni voz, ki me je preko Gorjancev pripeljal do L., od tam pa sem korakal peš do A., kraja mojega službovanja.

Kaj sedaj? Podal sem se najprej v župnišče, da se predstavim gospodu župniku K. Ko mu povem, kdo sem in po kaj sem prišel, je nagubil čelo in rekel: »Čemu ste prišli, saj imamo tu svojega mežnarja in organista, ki bo opravljal tudi učiteljsko službo; le pojdite nazaj, tu Vas ne potrebujemo!« Jaz pa sežem samozavestno v žep ter izvlečem iz nje ga svoj dekret, rekoč: »Gospod župnik, prosim, to je moj dekret, podpisan od gospoda višjega šolskega nadzornika, kanonika Zavašnika, s tem dekretom sem imenovan semkaj in ostanem tu.« Župnik me pogleda od nog do glave, in videti mu je bilo, da mu moj energičen nastop ni bil kaj po volji. Ker pa je vedel, da se Zavašniku ne more in ne sme upirati, reče osorno: »No, pa ostanite!« Nato ga prosim, naj mi pove kje je šola, kje je moje stanovanje in kje bom imel hrano. Odgovori mi: »Šola je tu blizu, tam imate tudi svojo stanovanje, toda šele tedaj, ko bo izpraznjeno, a hrane tu

vanju pri izvenšolskem delu s tem, da je prestavljen na štirirazrednico v Slovenske gorice, kjer ima najmanj dve uri do postaje.

Zakaj?

Zato, ker je tako želelo par magnatov politikov ne iz narodnih in državnih ozirnov, ampak iz zgolj politično osebnih razlogov. Značilno je dejstvo, da je vlogo na velikega župana podpisalo proti premestitvi Lešnika izmed 85 občinskih volilcev Slovencev v Marenbergu nad 3/4. Ti volilci pripadajo vsem strankam in slojem. In kljub temu se je premešitev izvršila, ne ker to zahtevajo šolski, državni in narodni interesi, ampak ker jo je zahtevalo par osebnih nasprotnikov tov. Lešnika, ker jim kot značaj ni mogel in ni hotel biti slepo orodje za dosego njihovih osebnih namenov. Tu je iskati prvotnega in pravega vzroka njegovi premestitvi.

Ob konstataciji teh dejstev nam silijo trpke besede izpod peresa. Vendar se vzdržimo vsakega nadaljnega komentarja ter si ga prihranimo za drugič.

Ta nenavadna persekucija zaslužnega šolnika, organizatorja in obmejnega narodnega delavca nam razgalja nezdrav položaj, v katerega prihaja šola in učiteljstvo po delitvi prosvetne uprave in podreditvi velikim županom. Svoj čas je hotel izvršiti nekaj podobnega g. namestnik Hribar z našim tov. Möderndorferjem. Vsled odločnega odpora pa se namera ni izvršila, kar je bilo le upravi sami na korist. — In danes?! Momentano je organizacija brez moči. A taki slučajji bodo v nas vzbudili sile, o katerih se merodajnim krogom niti ne sanja. Taka dejstva ne smejo ostati pozabljena in omejena samo na Slovenijo. O njih mora zaznati vsa jugoslovenska javnost in prodreti morajo do najvišjih krogov, da bodo sami videli, kako se jih iz golih osebnost-strankarskih motivov izrablja in s tem neizmerno škoduje narodu in državi.

Gibanje učiteljske omladine.

—uč 11. sestanek učiteljskega naraščaja v Mariboru. Ta sestanek nam bo vsem, ki smo se ga udeležili, ostal v trajnem spominu. Bil je namreč širše zasnovan in nam je nudil poleg teoretičnega tudi mnogo praktičnega. Predsednik našega odseka nas je, nad 30 kandidatov in kandidatkinj, povedel dne 20. t. m. ob 2. uri popoldne v vinarsko in sadjarsko šolo v Mariboru. Tam nas je pričakal g. prof. Priol, ki se je takoj ljubeznivo odzval naši prošnji, da nam na licu mesta nudi nekaj praktičnega odnosno nazornega iz vrtnarstva, čebelarstva in sadjarstva. G. prof. Priol nam je razkazal najprej zbirko učil, ki je te vrste morda edina popolna v naši domovini. Vse najbistvenije ima, tako iz sadjarstva, poljedelstva, vrtnarstva, vinarstva in živinoreje. Nato smo si ogledali meteorološko postajo, ki je tudi popolna; poleg že znanih aparatov sta nas zanimala zlasti natančna barograf in heliograf. Iz sadjarstva nam je v starem in novem špalskem vrtu g. prof. razložil vzgojo raznih špalskih vrst in oblik. V sadnem

Ali se namerava na tak način reševati naše že itak zavoženo obmejno vprašanje in šolstvo?

Enako, kakor v mariborski oblasti, prihajajo zopet nova poročila o premešitvah po čl. 71. v ljubljanski oblasti. Premeščenj so: Ivan Pirnat iz Mokronoga, Ema Zamej iz Žužemberka in Angela Locker-Kunej.

Ne moremo podrobno govoriti o teh premeščenjih, ker nam motivi niso znani.

Eno je gotovo, da disciplinskega pravoreka po čin. zak. ni bilo, in to je dovolj. Kršil se je činovniški zakon in učiteljska stalnost. Lajiki so dobili svoj vpliv na vprašanja, o katerih bi ne smeli imeti tako odločilne moči.

Upali smo, da bo člen 71. nehal igrati svojo vlogo in bodo zavladale pravne razmere v interesu prosvete in državne konsolidacije. Toda še ni prišlo do uvidevnosti in naši opomini so zaman, zaman vsa opozorila, da povzročata stanje upravičeno hudo kri pri učiteljstvu.

Ne strašimo se povedati javno, da se jim je posrečilo odvzeti naši organizaciji odločilni vpliv; toda to smatramo samo za momentano, ker smo trdno prepričani, da se bo organizaciji posrečilo dobiti s smotrenim delom tako pozicijo v narodu, da se jo bo moralo upoštevati.

Zato kličemo vsem tovarišem in tovarišicam: naj vas ne slepi momentani položaj z ozirom na reševanje naših zadev. To naj najde primeren odmev, s podvojeno silo pa na delo za ojačenje našega stanu potom organizacije. Na krov!

Vse sedanje pojave pa moramo prepoznati kot posledice delitve prosvete uprave, s katero se je podredila prosvetna uprava politični upravi, ki dovoljuje potom strank kvarni vpliv lajikov na učiteljske personalije.

vrtu nas je opozoril na razliko visokodebelnega in grmičastega drevja, tako v odgoji, potrebah in prinosu. Ogledali smo si tudi sušilnice za sadje, stiskalnice, strojčke za obiranje, lupljenje in rezanje sadja, aparate za vkuhanje sadja in napravlanje marmelade. Pri tem je opozoril g. prof. tovarišice, ki so se zelo zanimale za vsako stvar, na vsakoletni jesenski tečaj za vkuhanje sadja na sadjarski šoli v Mariboru. Ogledali smo si še sadno klet, kako je treba sadje spravljati in vinsko klet za mlino za sadje in grozdje in dvodelno hidravlično stiskalnico. Nato smo se izprehodili po vinogradu, zanimali se za razne vrste trt, način obrezovanja, okopavanja in privezovanja. Bil je lep, krasen, solnčen popoldan, ki nam je razigral naša mlada srca, zato bo g. prof. že oprostil, ako nisimo vseh besed ujeli. In z gorice smo jo mahnili za g. prof. na vrt in k čebelicam, ki pa so še spale, ker zanje je bilo le še premrzlo. Na vrtu pa nas je g. prof. pridobil, da bomo gojili v svoje veselje tudi jagode, maline, ribezl in kosmulje, poleg cvetic in kar je najvažneje: zelenjadi v toplih in na odprtih gredah. Četrta ura je že odbila, ko smo se prav tako veseli

kakor smo prišli, poslovili od g. prof. Priola s hvaležnim srcem, a s prošnjo, da nas zopet povabi, ko bosta vrt in sadonosnik v svatovski obleki in bodo čebelice letale k njima v goste. Obljubil nam je, da nas bo povabil. Hvala gosp. prof. Priol. — Dne 21. t. m., v soboto pa se je drage volje odzval našemu povabilu g. prof. inž. Petkovšek z vinarske šole in nam predaval o: »Nadaljnji samoizobrazbi učitelja za gospodarsko delovanje med kmetiškimi ljudstvom«. To njegovo strokovno predavanje, govoreno s tovariško besedo, smo si beležili vsi. Bilo je široko zasnovano, važno in nas je obogatilo. Uvodoma je g. prof. Petkovšek omenil šolske predmete, ki se nanašajo na to snov — ki pa nikakor niso zadostni in niti ne taki, da bi dali učitelju, ki naj bi bil pionir, organizator gospodarskega dela na deželi, zadostni vpogled — in podlago za to delo. Govoril je nato o gospodarskih predmetih, s katerimi bi se moral vsak učitelj seznaniti; to so: 1. Državni nauki: agrarna, obrtna, trgovska, prometna, kulturno gospodarska in socialno državna politika. 2. Gospodarstvo kmeta in njegovi odnosi napram obrtnikom, trgovcem in državi. 3. Zakonodajja: zboljšanje v kmetijstvu, varstvo polj, živinoreja, davčni zakon. 4. Zadrugištvo: organizacija društev in zadrug (zlasti notranje delo, za katero naj se zanimajo tudi učiteljice). 5. Kmetijsko spise: knjigovodstvo, računstvo, vloge, pobotnice, račun. Učitelj je oni, na katerega se vse obrača. Treba je poglobitve, samoizobrazbe, šola nudi premo. Katere knjige že imamo? 1. Iz narodnega gospodarstva: Žun: Osnovni nauki narodnega gospodarstva. Brezigar: Osnutek slov. narodnega gospodarstva. 2. Sociologija: Dr. Iv. Krek: Socijalizem. Ušeničnik: Sociologija. Abditus: Problemi malega naroda. Dr. Gosar: Socijalna ekonomija. 3. Zakonodajja: »Uradni list«, »Trgovski list«, »Občinska uprava«, »Narodni gospodar«, »Kmetovalec«. Članki v dnevnikih pod »Gospodarstvo«, ki so v današnjih časih velike važnosti. Treba jih je izrezovati in urejati. 4. Knjigovodstvo: Podlesnik: Knjigovodstvo 1. in 2. del. Sič: Splošno knjigovodstvo. Trgovsko računstvo. Krotmajer: Amerikansko knjigovodstvo. 5. Sestava gospodarskih pogodb, prošnji, dolžnih pisem itd. Podkrajšek: Veliki spisovnik. Dolžan: Knjiga uradnih vlog. 6. Zadrugištvo: Lapajne: Jugoslov. posojilničar in zadrugar. »Narodni gospodar«, mesečnik, ki ga izdajata Zadruga in gospodarska zveza v Ljubljani. — Povdarjal je g. prof., da je teoretični študij podlaga praktičnemu udeleževanju. Predvsem je treba samoizobrazbe, šele potem sledi delo. Sodelovati pa je treba čimprej, ne le gledati in čakati. Spoznaj se, za kaj si sposoben, do česa imaš veselje in tistega dela se oprimi. Ne začenjaj povsod — ne v kolikih društvih si član, ampak v katerem se res udeležuješ, to je merilo za vsakega. Učitelj je duševni delavec in ne ročni — in kmet zahteva predvsem duševne pomoči. Izobrazba učencev, izobrazba šoli odrasle mladine, izobrazba naroda. Specijalizirati se za delo v organizacijah, za duševno pomoč pri go-

spodarskem delu; za kmetško delo je že precej tečajev dobro obiskanih. Stopi kot član v kako gospodarsko organizacijo, delaj, bodi odbornik, tajnik, vodi delo — ne daj, da drugi manj izobražen prevzame delo, in vse te bo ljubilo. Učitelj je vedno manj, učiteljic več, treba je torej tudi učiteljic-delavk. Gospodinjski tečaj. Učiteljice sodelujejo in nadaljujejo delo, ki ga je započel gospodarski tečaj. Vzbujajo zanimanje za narodne vezenine, narodno blago, sodelujejo pri notranjem delu v gospodarskih organizacijah. Važnost gospodinjsva: domače ognjišče je torišče in žarišče vsega dela. Učitelj je med vsemi stanovi edini, ki je takoj, še mlad vržen med narod, sredi dela. Sodeluj, kdor čaka. je izgubljen, izpopolnjen se. 1. Zahtevajte učiteljskih tečajev — ne dolgih, dvomesečnih, ampak kratkih, a mnogo. Vsak učitelj bi moral imeti najmanj 4 ali 5 tečajev, in to takoj že v prvi dobi. Zahtevajte specializiranih tečajev: kmetijski, sadjarski, čebelarški, vrtnarski, praktični zadrugiški, knjigovodstveni, društveno organizatorični in še drugi tečaj. 2. Prirejte izlete, več učiteljev s istimi interesi, n. pr. obiščite dobro organizirane zadruge, da vidite, kar želite videti, kmetijske šole, tovarne. Na licu mesta dobite več, kot če bi preštudirali knjige o isti snovi. 3. Lastno delovanje med mladino, ki je šoli odrasla, da se privadite nastopati in delati med starejšimi, že izkušenejšimi. Kmetijsko nadaljevalne šole od 14.—17. leta — a ne pretiravati v teh šolah z delom na polju in vrtu. Mladina mora biti zmožna, da čita in razume strokovne liste, da sledi napredku, da ljubi naravo in se uči od nje, da pojmi zakonodajo, računstvo, da si zna v najvažnejših vprašanjih pomagati. Učitelj naj se zaveda važnosti tega dela — in zato naj dela. Kdor ne dela, je ničla. Kdor ne dela, je parasit na narodnem telesu. Učiteljstvo, ki bo delalo v tem smislu med narodom, bo prevzelo vodstvo naroda v svoje roke.

Zapisnikarja.

Kulturno gibanje.

UČITELJSTVU V MARIBORSKI OBLASTI!

Glavna naloga učiteljstva je in ostane, da bodi učitelj v prvi vrsti vzgojitelj izročene mu mladine — ako še pristavimo, da razumemo pod tem tudi še vzgojo pošolske mladine, v kolikor je to v posameznih krajih mogoče.

Pri tem delu srečuje učitelja vse polno problemov, ki jim pride le pedagoško utrjen učitelj do dna. V spoznanju, da je od njegovega pedagoškega znanja in takta odvisno toliko v življenju mladine, bo vsak napreden učitelj rad žrtvoval časa, da si pridobi potrebno znanje in psihologijo otroka, psihologijo pubertetne dobe, etike, estetike, sociologije in še raznih stranskih vprašanj, ki se ob čitanju teh del vzbujajo v nas. Tako utrjenemu učitelju bo mnogo lažje voditi deco in znanje ga bo obvarovalo pred napakami, ki jim ravno učitelji tako lahko zapademo.

ne boste dobili nikjer, ker ni nobene gostilne in tudi daleč naokoli ne.

Poslovim se in odidem naravnost proti šoli. Je bilo to pritično majhno poslopje; na eni strani je bila šolska soba, na drugi pa učiteljevo stanovanje, obstoječe iz sobe in kuhinje. To stanovanje je zasedel mežnar, ki je bil obenem tudi čevljar. Potrkam na vrata, vstopim v sobo in mu povem, kdo sem. Prav nič me ni bil vesel, to se mu je videlo na obrazu, ker je vedel, da je z mojim prihodom tudi konec njegovega mežnarjenja in organistovanja ter s tem tudi stanovanja; vendar pa se je kolikor toliko obvladal in spustil z menoj v razgovor. Med razgovorom sem si ogledaval sobo. Bila je silno zanemarjena; vse stene so bile polne nesnage. Imel je namreč mnogo majhnih otrok, ki niso poznali snage. Ker mi je cerkvenik povedal, da ima po dogovoru pravico še pol leta ostati v tem stanovanju, ga vprašam, kje naj stanujem ta čas in kje dobim hrano. Nasvetuje mi, naj prosim župnika, morda mi dovoli, da stanujem ta čas v sobi, namenjeni za kaplana, ki ga pa tu še dolgo ne bo; morda mi da tudi hrano. Grem nazaj k župniku. Prosil sem ga, naj mi dovoli, da stanujem začasno v kaplanovi sobi in naj mi daje tudi hrano toliko časa, da bo stanovanje v šoli pristo, potem pride itak k meni moja sestra, ki mi bo gospodinjala. Mož spočetka ni hotel

privoliti, da vzamem kaplanovo sobo, pa tudi me ni hotel sprejeti na hrano. Po daljši prošnji se je vendar vdal za oboje. Ko ga vprašam, koliko bom plačeval za hrano, mi odgovori: »Trinajst goldinarjev na mesec.« To je bila zame velikanska vsota, zato ponovim vprašanje: »Trinajst goldinarjev na mesec?« Omolknem za hip, potem pa pravim: »Prav rad bi Vam jih dal, a kje naj jih vzamem, ko imam v celem letu le 60 gld. plače?« On hitro na to: »Vzamem si pač Vašo bero!« Pa kaj sem hotel. Molčal sem na to in zadovoljen sem moral biti, da sem sploh prišel do stanovanja in hrane, ker bi se sicer res moral vrniti domov.

Takoj naslednji dan sem se lotil izpisovanja iz matrice šoloobveznih otrok. Ko sem bil z delom gotov, sem prošil župnika, da v cerkvi oznani vse potrebno glede vpisovanja in pričetka šole.

Na dan vpisovanja so prišli v šolo kmetje iz vasi in okolice in vsakdo me je gledal nekako nezaupljivo, češ, kaj tale mlad človek nam bo sedaj orglal? Bili so namreč nad vse navezani na starega čevljarja, ki jim je orglal marše in poskočnice, da je bilo veselje.

S poukom sem pričel. Pri cerkvenih opravilih pa sem opazoval mežnarja, da ga posnemam in ustrezem ljudem. Toda orglanje in petje njegovo mi nikakor ni bilo všeč. Mežnar je bil samouk, orglal je seveda brez not pesmi, ki jih je pesnil

sam in komponiral tudi sam po napevih, ki so jih v one kraje zanesli tuji muzikantje. Za vse praznike je imel pripravljene posebne pesmi, tako n. pr. je pel o Božiču:

»Marija je jokala, sv. Jožef je klev, ker ga ta betlehemski folk pod streho ni vzev.«

Za Božič pa je tudi spesnil pesem, ki je bila bolj smešna kot resna. Imela je mnogo kitic, a tu naj navedem samo prvo, ki se je glasila:

Zbor: »Osel, volec tam stoji.«
Prvi pastirec: »Stoji.«
Drugi pastirec: »Kaj nek' tam tako šumi?«
Prvi pastirec: »Šumi.«
Drugi pastirec: »Kaj je?«
Prvi pastirec: »Angel je.«
Zbor v hitrem tempo: »Angel je, angel je, pejmjo pogledat, kaj nam če.«

Za svetega Štefana je zložil:

»Sveti Štefan, ti presrečni, kak si velik ti svetnik, so te grdo špotali in s kamni pokali.«

Predpustom pa je zapel pri maši ohcetno:

»Oh, kaj za'n trošt in veselje pri tej nebeški ohceti, ki ne bo nikdar jenjala, bo na večno gverala.«

Vse te pesmi so bile ljudem nad vse všeč, a vendar sem si domišljal, da jim

bodo nove pesmi, ki jih bom jaz orglal in pel, sigurno bolj ugajale, saj jih je spesnil Blaž Potočnik, harmoniziral pa tedaj slavni Rihar. A zelo sem se motil. Ko sem prvokrat pri maši igral in pel, so me iz cerkve grede gledale ženske in moški postrani z vidnim nezadovoljstvom. Vendar pa nisem izgubil poguma, saj sem bil prepričan, da se bodo ljudje navadili tudi na nove pesmi in nisem se motil. Čedalje bolj so se privadili mojemu petju in orglanju in bili so naposled prav zadovoljni z menoj, le župniku sem bil še vedno trn v peti, ni mogel prebleti, da je zgubil svojega organista-čevljarja. Nikakor mu nisem mogel ustreči, četudi sem se za to trudil na vse načine. Šolo sem opravljal vestno, a doseči nisem mogel uspehov, ki sem si jih želel, ker mi je odvzel župnik večino ur. Prišel je vsak dan v šolo, v kateri uri se mu je pač zljubilo, ter poučeval krščanski nauk. Njegovemu pouku pa sem moral seveda prisostvovati vedno. Sesti sem moral v zadnjo klopo in poslušati župnikov pouk. Nekoč pa mu rečem: »Gospod župnik, Vi ste vedno v šoli s svojim krščanskim naukom ter mi jemljete čas, kdaj pa naj jaz naučim mladino drugih predmetov?« — »Krščanski nauk je prvi. Vaši predmeti pa so zadnji in če se jih tudi ne nauče, nič ne de,« je bil osoren odgovor.

(Dalje prihodnj.)

Prepričan o želji učiteljstva, da si pridobi tako znanje, je sklenil ped. did. krožek v Mariboru, da naveže najozje stike s tistimi tovariši in tovarišicami v mariborski oblasti, ki čutijo veselje do pedagoškega dela in ki imajo dosti trdne volje, da se temeljiteje upoznajo s ped. problemi. Svetovati jim hoče knjige, ki bi bile v prvi vrsti potrebne, da brez zamude iskanja izpopolnijo svoje znanje, navajati k raznim temam pripadajočo literaturo in dobre metodične knjige in končno kot najvažnejše, posojevati hoče, v kolikor bodo dovoljevale razmere lastne knjižnice, knjige proti vrnitvi poštinih stroškov in majhne manipulacijske pristojbine, večja ped. dela, ki jih radi velike dragjine ni mogoče nabaviti posamezniku. Tudi hoče poslati onim, ki se posebno zanimajo, sezname svojih knjig.

Prosi dalje učiteljstvo, da se obrača nanj z vprašanji iz pedagoškega dela, katerih važnejša hoče priobčevati v »Popotniku«.

Tovariši in tovarišice vse Mariborske oblasti! strmino se v močno falango, da se ped. delo razmahne tudi pri nas tako, kot ga vidimo v sosednih državah, kjer se ravno po vojni vse giblje, da preustroji šolstvo po najmodernejših ped. načelih.

Vse želje, vprašanja itd. naslovite na naslov:

Ped. did. krožek (R.) Maribor, Deška meščanska šola.

Važni občni zbori pred in v Veliki noči.

VABILO

na redni občni zbor »Slovenske Šolske Matice«, ki se vrši v soboto, dne 4. aprila t. l. ob 5½. uri popoldne v prostorih I. mestne deške osnovne šole na Ledini v Ljubljani s sledečim dnevnim redom:

1. Predsednikovo poročilo.
2. Tajnikovo poročilo.
3. Blagajnikovo poročilo.
4. Volitev odbora, nadzorstva in pregledovalcev računov.
5. Slučajnosti.

V Ljubljani, 28. marca 1925.

Odbor.

NB: V slučaju nesklepčnosti se vrši občni zbor pol ure kasneje brez ozira na število navzočih članov.

—g Občni zbor »Društva za zidanje učiteljskega konvikta bo na Veliko sredo 8. aprila 1925 ob ½10. uri v »Učiteljski tiskarni«.

—g Društvo v pomoč učiteljem, njihovim vdovam in sirotam bo imelo svoj občni zbor na Veliko sredo, 8. aprila 1925 ob 9. uri v »Učiteljski tiskarni«.

— DRUŠTVO UCITELJIC V LJUBLJANI ima na veliki četrtek, dne 9. aprila t. l. ob 15. uri popoldne izredni občni zbor. Vzpored: 1. Nagovor predsednice. 2. Organizacija dela. 3. Slučajnosti. — K čim večji udeležbi se vabijo vse učiteljice, članice in nečlanice.

Odbor.

— Občni zbor Društva učiteljic v Ljubljani se vrši 9. aprila t. l. ob 15. uri na šoli pri Sv. Jakobu s sledečim vzporedom: 1. Poročilo predsednice. 2. Razgovor o organizaciji dela. 3. Odobritev pravil. 4. Slučajnosti.

Splošne vesti.

— V. glavna skupština UJU. Izvršni odbor UJU na svoji sednici od 21. t. m. doneo je odloku, da se V. glavna skupština Jugoslovenskog Učiteljskog Udruženja održi ove godine u Subotici. Dan skupštine odrediče se dognje.

— Uredništvo »Popotnika« se obrača tem potom na učiteljstvo v zadevi prispevanja s članki, metodičnimi razpravami, pedagoškimi noticami itd. Na učiteljstvu samem je ležeče, da z aktivnim sodelovanjem list dvigne, kajti uredniku je nemogoče le njemu edino skrbeti za list, zajedno pa tudi sam nositi vso odgovornost. Rokopise je pošiljati na naslov: Pavel Flerè, referent. Beograd. Ministrstvo Prosvete.

— TOVARIŠE BLAGAJNIKE uljudno prosim, da nam prve dni aprila zanesljivo nakažejo četrtletno članarino. Denar potrebujemo za poplačilo tiska, zato nam ga nikar ne zadržujte.

Glavni blagajnik.

— Nabiralcem naročnikov »Zvončka«. Vsem tovarišem nabiralcem smo razposlali obračune o naročnini za leto 1924.

Prosimo nujno, da nam zastanke zanesljivo poravnajo do 10. aprila.

Upravnik.

— O neumestnem napadu na tovariša Hrena v dnevnem političnem časopisu se nam poroča z ozirom na notici v naši predzadnji številki v tej zadevi od merodajne strani sledeče: Napada ni zagrešil noben tovariš in tudi ni zanj posredovala nobena tovarišica. Zborovanja učiteljskih društev niso tajna. O njih se seveda lahko govori tudi privatno. Na ta način je izvedel, o čem se je razpravljalo tudi lajik dopisnik in pristavil do cela neumesten in resnici neodgovarajoč komentar v svoji strankarsko-politični vnetosti. Ta komentar je pa tem bolj obsojati, ker ima v sedanjih razmerah precej obilježa — denunciacije. — Učiteljstvo Maribora pa je preveč složno in enotno, da bi se posluževalo takih sredstev. Toliko resnici na ljubo in v obrambo časti in tovarištva mariborskega učiteljstva.

— Dvojni jubilej praznuje dne 21. aprila tovariš Janko Leban: 70-letnico rojstva in 55-letnico plodonosnega slovenskega delovanja. Mož je doživel mnogo preganjanja pod Avstrijo in tudi danes živi betežen, zapuščen in osamel v bedi v Novem mestu, brez stalnega stanovanja in brez stalne hrane. Ob njegovem redkem jubileju želimo, da bi se ga krogli, ki so v to poklicani, spomnili in mu razvedrili življenja večer. Neutrudnemu delavcu na prosvetnem polju želimo, da bi ga Bog ohranil še do skrajnih dni človeškega življenja!

— Odlikovan je z redom Sv. Save V. razreda Janko Leban, šolski upravitelj v pok. — Čestitamo!

— Veliki župan mariborske oblasti v Mariboru razpisuje v »Uradnem listu« št. 28, z dne 18. marca 1925 dve mesti kmetijsko - gospodinjiskih učiteljic za potovalne gospodinjiske tečaje po deželi. Zahteva se kvalifikacija za II. uradniško kategorijo. Pogoji za sprejem so: dovršena kmetijsko - gospodinjiska šola in dovršeni seminar za gospodinjiske učiteljice, nadalje usposobljenostni izpit za pouk na kmetijsko - gospodinjiskih šolah. Pravilno kolkovane prošnje, opremljene po čl. 12. zakona o državnih uslužbencih, naj se vložijo pri velikem županu mariborske oblasti v Mariboru, ki daje tudi natančnejša pojasnila.

— Točnost, Beograd in drugo Tovarišem(icam), ki čakajo že mesece in mesece s praznimi žepi in užaljenim čutom točnosti na rešenje raznih vlog in prošenj ter se jezijo in hudujejo na Beograd, tole v tolažbo in informacijo: Dne 23. novembra 1924 sem vložil neko prošnjo v Ljubljano, — še danes kljub štirikratnim urgencam ni rešena. — Dne 2. januarja 1925 sem vložil neko prošnjo v Ljubljano, ki še tudi do danes ni rešena. Na prošnjo, ki sem jo pa poslal 18. marca 1925 ministrstvu prosvete v Beograd, sem imel že 24. marca 1925 rešenje v rokah. Pika. — F. G. — Z likvidacijo prosvetne uprave so bili oddani vsi akti v Maribor in se tudi nakazila vrše le ko pridejo potrebni podatki na računovodstvo iz — Maribora. Tako mora tudi rešitev v gornji zadevi priti iz Maribora. Pika.

— Uradna okrajna učiteljska konferenca za mesto Ljubljano bo letos 20. junija ob 8. zjutraj v veliki dvorani Mestnega doma.

»Radio-Balsamica« in sodba angleških oblasti o tem leku proti revmatizmu. Na podlagi mnenja višjih oblasti o tem leku je bil izdan patent v imenu angleškega kralja Jurija V. s pozdravom izumitelju dr. Ivanu Rahlejevu. V tem patentu je to zdravilo pohvaljeno kot posebno koristno za zdravljenje revmatizma ter je zato dovoljena prodaja tega zdravila po vsej Angleški. Tem povodom so bili dani iznajditelju dr. Iv. Rahlejevu vsi zakoniti privilegiji in je v povelju izrečno zagroženo, da se bodo strogo kaznovali vsi poizkusi falsificiranja ali ponarejanja tega zdravila. — Osobito je važno, da izdeluje to zdravilo vedno iznajditelj dr. Rahlejev sam v svojem moderno urejenem laboratoriju ter se ta lek more dobiti v dobro očuvanem stanju iz samega laboratorija, kateri se nahaja v Beogradu v Kosovski ul. št. 43. V tem laboratoriju se sprejemajo in izvršujejo hitro in natančno vsa naročila tega zdravila ter se odpošljejo na dane naslove. Do sedaj doseženi uspeh zdravljenja s tem zdravilom je zelo velik, ker so mnogi revmatični bolniki v naši domovini ozdraveli po uporabi dveh do treh steklenic tega zdravila. Vsled tega to zdravilo ni patentovano samo pri nas, ampak je patentovano tudi v devetin-dvajsetih drugih državah, v katerih se istotako prodaja.

— Poziv vsem okrajnim društvom! Po sklepu seje ožjega sosveta dne 26. februarja se vrši letošnja pokrajinska skupščina dne 4. in 5. julija v Soštanju. Pozivamo naša okrajna društva, da stavijo predloge glede referatov, ki naj bi se obravnavali na pokrajinski skupščini in naj dotične naslove z navedbo referentov pošljejo najkasneje do 15. aprila t. l. poverjeništvu. V prihodnji seji ožjega sosveta se bo določil dnevni red pokrajinske skupščine. Predloge za referate pošljejo lahko tudi posamezni člani.

UJU poverjeništvu Ljubljana.

Nameščenja in premeščenja.

—i Napredovanja. Pomaknjeni so v I. grupo II. kategorije: Marija Ramovš, učiteljica v Ljubljani; Radovan Mejovšek, šolski upravitelj v Slivnici pri Mariboru. V 2. grupo: Fran Rožanc, učitelj na Vrskem; Miloš Verk, šolski upravitelj pri Sv. Križu tik Slatine; Zlata Mrak-Levstikova, učiteljica na Viču; Marija Klavs-Flandrova, učiteljica v Velikem Gabru; Josipina Smolé, učiteljica na Sv. Gori pri Litiji; Olga Dež Cott, učiteljica v Žalni; Milena Bratina, učiteljica v Voklem; Miroslav Sušnik, učitelj v Trbovljah; Marija Pleško, učiteljica na Vrhniki; Marija Rant, učiteljica v Škofji Loki. V 3. grupo: Albin Horvat, učitelj v Mariboru; Ljudmila Bratina - Janežič, učiteljica v Ptuj. V 5. grupo: Emilija Lehman, učiteljica v Čadramu. — V 3. grupo I. kategorije je pomaknjen ravnatelj državnega ženskega učiteljskega v Mariboru g. Fran Voglar. Nakazilo se izvrši šele po dostavitvi dekretov finančni upravi.

—i Gospodinjiski šoli na Mladiki v Ljubljani so dodeljene: Vera Mohorič, učiteljica pri Sv. Jurju, Otilija Zemljak, učiteljica v Toplicah in Justina Hiti, učiteljica na Viču.

—i Upokojena je Hedvika Schwicker-Lehman, učiteljica pri Sv. Ani pri Trzihu in Fran Gorazd, učitelj v Ljubljani.

—i Premeščeni so po čl. 71. čin. zak.: Ivan Pirnat, šolski upravitelj v Mokronogu v Žužemberku; Ema Zamejic, učiteljica v Žužemberku v Hrastnik; Angela Locker-Kumej, učiteljica v Mozlju k Sv. Jurju pri Grosupljem.

Naša gospodarska organizacija.

»OBRAMBNI SKLAD«.

Za »Obrambni sklad« je daroval tov. Bezljaj Josip, ravnatelj meščanske šole v pok. 100 Din v priznanje »Pravno - obrambnemu odseku Pov. UJU«, ker je bil ugodno rešen rekurz na Državni svet, ki ga je izdelal odsek v zadevi vštettja 10% po čl. 7. čin. zakona za penzijo. Tov. Matija Šmid, nadučitelj v pok. 5 Din. Jakše Bibijana, učiteljica 20 Din. Skupaj 125 Din.

Izkaz v 45. števil. 1924 . . . 493.31 Din

Danes 125.— »

618.31 Din.

Ferijalni Savez učiteljstva.

—f III. Počitniški — Kosovski izlet. Po šibeniškem dogovoru se vrši na Veliki ponedeljek zborovanje udeležencev (K) III. Poč. izleta v Slov. Konjicah. Iz Ljubljane odhajamo zjutraj ob 5. uri 28 minut gl. kolodvor, ostali udeleženci naj se poslužujejo tega vlaka. Po prihodu ljubljanskega vlaka se vrši takoj zborovanje v »Narodnem domu«. Nadaljni program pri zborovanju. — Vabljeni so tudi vsi tovariši(ice), ki se žele udeležiti izleta. — Do svidenja! — Mrovlje.

—f Učiteljski Fer. Savez. Vsem tovarišem(icam)! Po mnogih resolucijah se je posrečilo vsaj nekajliko rešiti vprašanje glede znižanja grup s fer. ugodnostmi. — G. minister saobračaja je na prošnjo F. S. odobril s odlokom z dne 31. decembra 1924, števil. 29.542 izmeno v § 98. o vozni olajšavali tako, da se dovoljuje ¼ voznja ferijalcem v grupi po 3 (tri) osebe. Tovarišice! Pristopajte k F. S., ki ima tako kulturen in nacionalni program! Pokažimo svojo simpatijo do F. S. in pristopajmo k tej organizaciji! Dolžnost je naša, da proučimo razmere tudi na našem jugu. Obračam se v prvi vrsti do mlajšega učiteljstva! Kot člani F. S. se grupirajte in napravite počitniške skupine (10—20 oseb) in po sistematičnem načrtu spoznavajte našo krasno domovino in srce našega naroda. V vseh tozadevnih vpra-

šanjih radevolje odgovarjam. Na Veliki ponedeljek se vrši zborovanje udeležencev III. počitniškega izleta v Slovenskih Konjicah. Udeležite se ga, da se spoznamo in da napravimo direktive za velike počitnice. Pristopnina in članarina za celo leto v času od 1. februarja do 1. maja znaša 50 Din., v času od 1. maja do 1. julija 80 Din. Med velikimi počitnicami se članstvo ne sprejme! Pošljite imenovani znesek s podatki (rojstvo leto, službeni kraj — počitniški naslov) takoj učit. P. F. S. v Vašem okraju, če je pa ni, pa v našo učit. P. F. S. za Belo Krajino na moj naslov. Člani F. S. so tudi profesorji, zato naj bo tudi učiteljstvo častno zastopano. Oni tovarišice, ki imajo voljo voditi skupine, naj se javijo pisмено ali pa udeležijo zborovanja v Slov. Konjicah, kjer se natančno pogovorimo! Čas hiti, bližajo se počitnice, katere moramo koristno izrabiti. Pomagajmo F. S. držeč se gesla: Vivat, crescat, floreat! — Za učit. F. S.: Slavko Mrovlje, učit., Črnomelj.

Učiteljski pravnik.

—§ Ali pripade zvišana stanarina po čl. 7. čin. zakona v penzijo. Ministrstvo prosvete se je v konkretnem slučaju postavilo na stališče, da se mora računati po čl. 28. al. 2. Glavna Kontrola se je zoper to odločbo pritožila na Državni svet, ker stoji na stališču, da stanarina ne pripade povečana po čl. 7. čin. zak. v penzijo.

Književnost in umetnost.

Vse tu navedene knjige in publikacije se dobe v Učiteljski knjigarni v Ljubljani. Frančiškanska ulica št. 6.

Ocene.

—k Pevec. Ravnokar je izšla v pomnoženi obliki 3—4 številka tega pevskega glasila z naslednjo vsebino: St. Premrl; Dr. Josip Cerin. (Konec.) — H Svetel: Pevec in razvoj zborovske glasbe. — M. Bajuk: Narodna pesem v sekiricah. (Dalje.) — V. Vodopivec: Nekaj o tamburicah. — Jak. Aljaž: Pevski spomini. (Dalje.) — Naši zbori. — Vestnik P. Z. — Nove skladbe. — Iz glasbenih listov. — Kronika. — Glasbena priloga pri naša dve nagrajeni skladbi: V. Vodopivec: Noč na Adriji. — P. H. Sattler: K polnočnici. — Pevec se naroča pri upravi, Miklošičeva c. 7 v Ljubljani. Priporočamo ga vsem ljubiteljem lepega petja.

—k H. Murger: La Bohème, roman, poslovenil I. Tominec. Splošna knjižnica št. 39. V Ljubljani 1924. Založila Zvezna tiskarna in knjigarna. 402 strani. Cena broš. Din 35.—, vez. Din 42.—.

Murgerjev roman »La Bohème«, slika iz življenja cigánov (bohemov), je svetovno znano delo, prevedeno skoro v vse večje jezike, z uspehom dramatisirano in uprizorjeno. Istotako je iz romana prirejano znana opera istega naslova, ki se je že sto- in stokrat pela na vseh odrih z najslabjšim uspehom in postala že takorekoč popularna. Razveseljivo je, da smo dobili sedaj po skrbi agilne založnice tudi slovenski prevod tega ljubkega zanimivega romana. Prevajalec opominja v uvodu prav značilno: Knjiga opisuje življenje umetnikov in literatov v tedanjem Parizu (okoli polovice 19. stoletja). Pisatelj je sam poznal osebe, ki jih slika, deloma je junak tudi sam (Rudolf), zato so njegove slike tako realistične in s kulturno-historičnega gledišča zelo pomembne. Če jih čitaš, vidiš nastopajoče osebe živo pred seboj in z njimi čutiš. Pa tudi v estetičnem oziru so te slike pravi biseri in imajo neko posebnost, ki jih dela izredno zanimive: vsako posamezno poglavje, dasi tesno spojeno s prejšnjim in sledečim tvori tudi samo zase zaokroženo celoto. Ni sicer vse čisto zlato, kar čitamo v teh slikah, vendar pa je v njih toliko zares poetičnih in globoko občutenih mest, da napravi knjiga na čitatelja trajen vtis in da vzbudi v njem toplo sočustvanje in simpatijo do svojih junakov, ki jim je dal Murger priimek bohème (kar je poslovenjeno z besedo »cigane«; seveda ni pod to besedo razumeti cigane v vsakdanjem smislu. O tem pojmu sicer razpravlja pisatelj sam obširno v svojem predgovoru.)

—k M. Arcibašev: Sanin, roman, poslovenil Stane Krašovec. Splošna knjižnica št. 52. V Ljubljani 1925. Založila Zvezna tiskarna in knjigarna. Strani 488. Cena broš. Din 52.—, vez. Din 60.—.

»Sanina« je spisal M. Arcibašev, ki sedaj živi v Varšavi, l. 1903. in je zvesta slika ruske inteligence iz dobe tik pred presrečno revolucijo leta 1905. Roman je izšel šele l. 1907., po revoluciji, v istem časopisu, ki ga l. 1903. ni hotel priobčiti. Druga izdaja, tiskana v 10.000 izvodih, je bila takoj konfiscirana, pač zato, ker se niso skladali nazori njegovega romana z religiozno, privilegirano po vladi, in se je tako roman zaletaval v stebre carizma in reakcije. (Tudi nemški prevod je bil izpočetka konfisciran.) O Arcibaševem »Saninu« se je razvila ne samo v ruskih nego tudi v tujezičnih literarnih krogih obsežna debata o njegovih tendencah in nazorih. Roman je postal vsled tega splošno znan in zanimivo čtivo. Kakor naglašava prevajalec v uvodu k slovenskemu prevodu, »se je sam Arcibašev izrazil, da ne smatra romana niti za npravnstvenega, niti za zasmevanje mladine, ampak za zagovor individualizma. Naj pač vsak uživa umetnino po svoje brez »napotnice« in si naj napravi o njej samostalno sodbo. Prevod naj služi zato, da bo širša slovenska javnost videla, da niso vsi nazori tako stalni in neproblematični.« Kakor je že uvodoma povedano, slika roman »Sanin« na realističen način ruskega inteligenta, žida, malomeščana, oficirja, študenta, žensko v okvirju družine in samostojno učiteljico. Epizoda se vrsti na epizodo, ki se vpletajo odvisno ali neodvisno od glavnega junaka »Sanina«, čegar samolastna individualiteta posega bolj ali manj globoko v vse to bujno in šareno življenje. Na vsak način je ta splošno

znani roman zanimivo čtivo, ki bo okrenilo pozornost mnogokaterega bralca.

—k Zbori. Mesečna revija za novo zborovsko glasbo. Urejuje Zorko Prelovec. Izšla je tretja številka, v kateri sta objavljena St. Premrlav moški zbor »Naše gore« in E. Adamičev moški-mešani zbor »Kaj ti je, Mojca?« List vsem jugoslovanskim pevskim zborom in ljubiteljem lege pesmi toplo priporočamo v naročbo. Naročila sprejema po dopisnici pevsko društvo Ljubljanski Zvon v Ljubljani.

—k Veridicus: Pater Kajetan — roman. Založilo »Jutro« v Ljubljani Cena broš 30 Din, vez. 40 Din, poš. 2 Din. Malokateri roman izhajajoč v »Jutru« v lepem jeziku, je dosegel med čitatelji toliko uspeha, kakor ta, ki je zajet iz resničnih dogodkov v Sloveniji koncem minulega veka. V središču stoji idealen slovenski duhovnik, ki hoče po Kristusovem vzoru vršiti svoj vzvišeni poklic, širiti kulturo in koristiti narodu le z deli sočutja in plemenitosti. Toda njegov najvišji gospodarji ga silijo, naj bo predvsem politični agitator in hujskač. Namesto ljubazni in spravljenosti zahtevajo od njega le sovraštva in prepira. Slovenska klerikalna stranka se organizira po farovžih in kaplanjih, idealnega kaplana Svetlina se hoče moralnično in fizično ubiti, ker se ji noče pokoriti. Svetlina preganjanje iz kraja v kraj, ga pošiljajo v gorsko puščavo, ščuvajo ljudi proti njemu in ga poženo v samostan. A niti tu ne najde miru. Končno po krivici in bolesti, ki jih pretrpi med propalimi samostanci, uteče v svet in si ustanovi pravo srečo v zakonu s poštenim slovenskim dekletom. Roman podaja dolgo vrsto dobrih in slabih duhovnikov in samostancev, klerikalnih hujskačev, naprednih mož in žen, ki se značajno in nesebično bore in žrtvujejo za narod. Dejanje romana je vseskozi napeto, psihološko razpredeno ter je slika podivjanih razmer po deželi po krivdi fanatičnih župnikov in klerikalnih priganjačev, ki se vrši že tisočletja ter povzroča med ljudstvom največ pohujšanja. Ker je avtor svoj izredno zanimiv roman v knjigi še razširil, bo roman dobrodošel tudi onim, ki ga poznajo deloma že iz »Jutra«. Senzacionalni roman se sam priporoča.

—k Branislav Nušič. Narodni poslanec. Komedia v treh dejanjih. Poslovenil Fran Govekar. Izdala Tiskovna zadruga v Ljubljani. 1925. Cena Din 18, s poštnino 75 para več. Kot deveti zvezek »Odra«, zbirke gledaliških iger je izšel za jubilej najboljšega srbskega komediografa Branislava Nušiča njegova najuspešnejša socialno politična komedia »Narodni poslanec«. Nobena Nušičeva komedia ni bila tolikokrat igrana po srbskih in hrvatskih odrih, saj je vedno aktualnejša. Komedia je polna najbolj učinkovitih komičnih situacij, izvrstno naslikanih značajev in od začetka do konca napetega, velezabavnega dejanja. Borba za skupščinski poslanski mandat med različnimi kandidati, čistimi, inteligentnimi in med koruptivnimi, analfabetskimi, volilna borba, v kateri si stoje kot nasprotniki ne le tast in zet, tasta in hiči, nego tudi strici in tete, raznovrstni agitatorji, revolverski novinarji in podkupljivi policisti, je podana s toliko dramatično silo in humorjem, da žanje »Narodni poslanec« povsod največji uspeh. Ta komedia je najvernejša slika volitev po Srbiji okoli devetdesetih let, velja pa še za marsi-

kateri volil. okraj današnje Jugoslavije. Igralci imajo v tej igri najbolj hvaležne vloge, publika pa ob nji ne prihaja iz smeha. Hkratu je komedia literarno najbolj posrečena politična satira v vsi jugoslovanski dramatik. Zato bo vsem našim odrom posebno dobrodošla in jo najtopleje priporočamo!

Iz naše stanovske organizacije.

Gibanje okrajnih društev v Sloveniji.

Poročila:

+ GLAVNO ZBOROVANJE CELJSKEGA UČITELJSKEGA DRUŠTVA se je vršilo dne 14. februarja t. l. v Celju. Od 132 članov je bilo navzočih 120.

Otvorjajoč občni zbor se uvodoma spominja tov. predsednik umrlega dolgotletnega in zvestega člana tov. Vizjaka ter preide na dnevni red. Obravnavale so se razne interne stanovske zadeve. Prečital se je tudi dopis Slomškove zveze glede perečega člana 71. ur. zak. ter se ugotovilo, da ima v takšnih zadevah odločevati edinole poverjeništvu v Ljubljani. Sklenilo se je, da postanejo s tekočim letom vsi učitelji celjskega okraja člani Šolske Matice. Z veseljem se je nadalje konstatiralo, da šteje to društvo že 110 udov Učiteljske samopomoči; pristop ostalega dela sledi v najkrajšem času. Za poverjenika U. S. se izvolita tov. Zupanek Betka in Pestevšek, oba iz Celja.

Ker se je po novem pravilniku glede voznih olajšav na železnicah priznala polovična vožnja samo aktivnim uradnikom, se obrača društvo na poverjeništvu UJU s prošnjo, da izposluje iste ugodnosti tudi vsem upokojencem. Ker prihajajo v zadnjem času pogostoma razni odloki itd. radi nakupovanja slik, brošuric itd., se sklene, da se izdaja sličnih odlokov omeji.

Tov. predsednik je podal nato poročilo o seji širjega sosveta, kjer se je naglašalo, da ni naloga organizacije, preskrbeti tovarišu kakšno udobnejše mesto, temveč ima namen, da intenzivno zastopa obče interese ce-

lokupnega učiteljstva. Sledila so nato poročila društvenih funkcionarjev.

Iz tajniškega poročila posnemamo da je imelo društvo v preteklem letu 5 zborovanj in 10 predavanj. Vsa zborovanja so bila prav dobro obiskana.

Blagajna izkazuje 17.970,70 Din dohodkov ter 11.301,89 Din izdatkov. Primerna vsota se je nakazala tudi rez. skladu in našem naraščanju. Članarina se je zvišala od 120 Din na 144 Din letno. Poročeni plačajo 64 Din, vrtarice 94 Din, upokojenci 50 Din letno.

Volitve. Za predsednika se je soglasno izvolilo agilnega tovariša Sivka iz Šenturja, ki že vodi to društvo od preobrata sem z vnemo in veliko požrtvovalnostjo. Tudi ostali odborniki so ostali na svojih mestih. Za poverjenika Šolske Matice se izvolita tov. Sadar in Gobec.

Predavanje. Predaval je tov. Kotnik iz Petrovc o temi: »Metodične drobtine«. V svojem referatu je uvodoma omenjal, kakšno podlago mora imeti učitelj, ki se hoče uspešno udeleževati na izvenšolskem polju; našteval je nato razne hibe, ki ovirajo delovanje zlasti podeželskega učitelja, se dotaknil vseh predmetov osnovne šole in dajal navodila, ki so potrebna za uspešno vzgojo naše mladine.

+ SAVINJSKO UČITELJSKO DRUŠTVO je zborovalo dne 5. marca 1925 v Orlovsi. — Od 35 članov je bilo 29 navzočih, drugi so se primerno opravičili.

Poročila: Tovariš predsednik nam je natanko razpravljal o seji širjega sosveta, in sicer:

Prošnje »Slomškove zveze« za skupno akcijo radi premestitve učiteljstva.

Glede »Podpornega društva« učiteljskega naraščanja, ki prosi za eventualne prispevke. Društvo naj se v tem oziru informativno obrne na pristojno mesto z vprašanjem ali delujeta ljubljansko in mariborsko društvo skupno ali pa vsako zase. V drugem slučaju pošlje društvo enkratni prispevek. (V Akademskem kolegiju so učiteljiščekniki iz mariborske oblasti v večini.)

Glede vplačevanja članarine v mesečnih obrokih pobranih po poverjenikih šole — se članstvo popolnoma strinja.

Glede prošnje uredništva »Zvonček« za marljivo delo za pridobivanje naročnikov.

Debatiralo se je po naročilu »Narodno - prosvetnega odseka UJU« — o narodno-prosvetnih odsekih — in konečno se je izvolil odbor, ki bo skrbel z vso močjo za narodno-prosvetno delo in njega bujni razcvit.

Dalje je poročal o raznih zahtevah, ki so bile stavljeni na seji, in sicer glede razlik reguliranja draginskih doklad, rešitvi šolskega zakona, glede upokojencev in o njihovih mesečnih prejemkih.

Nato je sledilo tajnikovo in blagajnikovo poročilo. Blagajna izkazuje 232,54 Din letnega preostanka.

Tovariš predsednik se poročevalce ma zahvali in preide k volitvam.

Novi odbor: Predsednik Mirko Zdolšek, Letuš; podpredsednik Julče Sevnik, Vransko; tajnica Ela Križ, Braslovče; blagajnik Martin Sotlar, Polzela; odbor: Ivan Urek, Vransko in Cizej-Brišnik, Orlovsi; namestnika: Franc Rožanc, Vransko in Minka Miklič, Gomilsko.

Članarina znaša za člane 144 Din. — Društvo pristopi k poštno čekovnemu uradu.

Sledilo je nato predavanje tovariša Rožanca o »Srbiji in šolstvu v Srbiji«. — Tovariš predsednik se mu zahvali.

Odgovorni urednik: Franc Štrukelj. Last in zal. UJU — poverjen. Ljubljana. Tiska »Učiteljska tiskarna« v Ljubljani.

NA OBROKE

Manufakturo in konfekcijo etc. obleke po meri za gospode in dame iz lastne prvotne krojačnice dobite proti ugodnemu odplačevanju na obroke le pri trdku

DAVORIN JOHAN IN DRUGOVI

družba z o. z.

MARIBOR, Tattenbachova ul. 2.
Pisarna: Gregorčičeva ul. 1.

Zahtevajte vzorce!

Tovarišice!

Širite naš tisk

Tovariši!

Priporočajte mladini, staršem in knjižnicam sledeče knjige:

Mladinske knjige.

Anatole le Braz - F. B.: *Islandska velika noč in druge povesti*. Vez. Din 30.—
Baukart: *Marko Senjanin, slovenski Robinson*. Vez. Din 12.—
Dimnik: *Kralj Peter I. Vez. Din 20.—*
Dimnik: *Kralj Aleksander I. Vez. Din 40.—*
Erjavec Fran: *Afriške narodne pripovedke*. Vez. Din 28.—
Erjavec: *Kitajske narodne pripovedke*. Vez. Din 26.—
Erjavec: *Srbske narodne pripovedke*. Vez. Din 24.—
Erjavec-Flere: *Fran Erjavec, izbrani spisi za mladino*. Vez. Din 52.—
Erjavec-Flere: *Fran Levstik, izbrani spisi za mladino*. Broš. Din 18, vez. Din 28.—
Erjavec-Flere: *Matija Valjavec, izbrani spisi za mladino*. Vez. Din 40.—
Erjavec-Flere: *Josip Stritar, izbrani spisi za mladino*. Vez. Din 60.—
Erjavec-Flere: *Simon Jenko, izbrani spisi za mladino*. Vez. Din 28.—
Erjavec-Flere: *A. M. Slomšek, izbrani spisi za mladino*. Vez. Din 56.—
Erjavec-Flere: *J. Kersnik, izbrani spisi za mladino*. Vez. Din 60.—
Ewald-Holeček: *Mati narava pripoveduje*. Vez. Din 32.—
Ewald-Holeček: *Tiho jezero in druge povesti*. Vez. Din 26.—
Flere: *Babica pripoveduje*. Vez. Din 12.—
Flere: *Slike iz živalstva*. Din 24.—
Flere: *Pripovedne slovenske narodne pesmi*. Vez. Din 28.—
Gangl: *Zbrani spisi*. II., V. in VI. zv. vez. Din 10.—, eleg. vez. Din 12.—, VII. zv. vez. Din 18.—, eleg. vez. Din 20.—, (Ostali zvezki so v II. natisu.)
Gaspari T. in Košir P.: *Sijaj, sijaj, solncec!* (Zbirka koroških popevk.) Din 8.—
Karafiat Jan-Dr. Bradač: *Kresničice*. Cena trdo vezani knjigi Din 20.—
Komanova Manica: *Narodne pravljice in legende*. Din 18.—
Korban: *Vitomilova železnica*. Vez. Din 16.—
Kosem: *Ej prijateljčki*. Vez. Din 16.—

Lah: *Češke pravljice*. Vez. Din 15.—
Mišjakov Julček: *Zbrani spisi*. VI. zvez. (Drugi zvezki so razprodani.) Vez. D 10.—
Möderndorfer Vinko: *Narodne pripovedke iz Mežiške doline*. Elegantno vezana Din 28.—
Podkrajšek H.: *Pripovedka o vetru*. Vez. Din 20.—
Račić B.: *Belokranjske otroške pesmi*. Vez. Din 8.—
Rape: *Mladini*. II., III., IV., V., VI. zvezek. Vez. Din 10.—, eleg. vez. Din 12.—, VII. zvezek Din 12.—, VIII. zvezek Din 15.—
Rape: *Tisoč in ena noč*. Vez. Din 28.—
Ribičič: *Vsem dobrim*. Vez. Din 10.—
V. Riha-Karel Pjibil: *Povest o svatbi Kralja Jana*. Vez. Din 16.—
Robida: *Da ste mi zdravi, dragi otroci*. Broš. Din 3.—
Silih: *Nekoč je bilo jezero*. Vez. Din 28.—
Tille-Pjibil: *V kraljestvu sanj*. Broš. Din 8.—
Trošt: *Moja setev*. I. in II. a Din 10.—
Zbašnjik: *Drobne pesmi*. Vez. Din 10.—
Waštetova: *Mejaši, povest iz davnih dni*. Vez. Din 25.—

Leposlovne knjige.

Carli-Lukovič: *Joža Lorenčič: Zadnji dnevi v Ogleju*. Vez. Din 28.—, broš. Din 22.—
Gangl: *Beli rojaki*. Broš. Din 15.—, vez. Din 18.—
Gangl: *Moje obzorje*. Broš. Din 15, vez. Din 18.—
Golar Florijan: *Kmečke povesti*. Cena Din 28.—
Golar Cvetko: *Pastirjeva nevesta*. Cena Din 24.—
Jelenc: *1914—1918, spomini jugoslovanskega dobrovoljca*. Vez. Din 30.—
Matičič: *Na krvavih poljanah*. Vez. Din 42.—
Matičič: *V robstvu*. Vez. Din 46.—
Pavlič Rado: *Ljubezni in sovraštvo*. V platno vez. Din 92.—
Pugelj Milan: *Zakonci*. Drugi natis. Vez. Din 28.—
Rabindranat Tagore-Gradnik: *Gitandžali*. Trdo vez. Din 28.—, V platno Vez. Din 32.—

Rape: *Tisoč in ena noč*. I. zv. Vez. Din 50.—
Zorec Ivan: *Pomenki*. Din 11.—

Dramatika.

Beneli Sem-Gradnik: *Okrutna šala*. Broš. Din 28.—
Gangl: *Dolina solz*. Broš. Din 6.—, vez. Din 8.—
Gangl: *Sfinga*. Vez. Din 16.—
Gangl: *Sin*. Drugi natis. Vez. Din 24.—
Kosem Zv.: *Morje*. Din 16.—
Maeterlinck-Bernot: *Modra ptica*. Broširan Din 16.—

Šolski oder.

Gregorič-Stepančičeva: *Otroški oder*. (Za otroške vrtece, zabavišča in nižjo stopnjo osn. šol.) Broš. Din 8.—, vez. Din 12.—
Korban J.: *Povodni mož, igrice za mladino*. Fr. L.: *Božična pravljica, otroška igra v treh slikah*. Obe v 1. zvezku, Din 6.—, Glasbeni del k 1. zvezku »Sol. odra« 4 Din.
Lah dr. I.: *Miklavž prihaja*. Trije prizori. Cena Din 6.—, Glasbeni del posebe Din 4.—
Tiran E.: *Čudežne gosli*. Pripovedka s pesmami in petjem v 3 dejanjih. Uglasbil C. Pregelj. Medved: *Vino ali voda*. Drama tičen nastop. (Obe v 2. zvezku. Cena Din 6.—)

Poučne in znanstvene knjige.

Brežnik prof. dr. Pavel V.: *Francosko-slovensko-nemška konverzacija*. V platno vez. žepna knjiga Din 35.—
Bele Ivo: *Sadjarstvo*. Din 85.—
Bučar: *Slovenski metaljar*. Broš. Din 12.—
Kabaj M.: *Cerkniško jezero in njega okolica*. Vez. Din 60.—
Kunaver: *Na planini*. Vez. Din 30.—
Kunaver: *Kraški svet in njega pojavi*. Vez. Din 46.—
Mencej: *Kratka srbska gramatika in čitanka*. Broš. Din 5.—
Ramovš Fran: *Historična gramatika slovenskega jezika*. Broš. Din 260.—

Tejkal Ivo: *Matematične tabele*. V platno vezana žepna knjiga Din 66.—
Veber: *Etika*. Din 120.—

Pesmarice in muzikalije.

Adamič: *Mladinske pesmi*, enoglasni zbori in samospevi s spremljevanjem klavirja. Din 50.—
Marolt: *Bože pravde* in *Lepa naša domovina*. Din 1.50.
Marolt: *Narodne himne in druge domorodne pesmi*. Din 3.—
Zirovnik: *Narodne pesmi*. I., II. in III. zv. a Din 3.—

Druge knjige.

Stalčič (imenik) šolstva in učiteljstva v Sloveniji 1923. Broš. Din 42.—
Fink: *Zbirka naredb in odredb za osnovne in meščanske šole ter učiteljišča v Sloveniji*. I. zvezek (od prevrata do konca 1. 1920.) broš. Din 10.—, II. zvezek (za 1. 1921.) broš. Din 14.—, III. zvezek (za 1. 1922.) broš. Din 15.—; IV. zvezek broš. Din 28.—
Pravila o nižjem in višjem teč. izpitu. Din 5.—

Slike.

Sič: *I. Kmečka soba na Gorenjskem*.
Sič: *II. Kmečka hiša na Gorenjskem*.
30:3 × 90:5 cm. Slika a Din 30.—
Stenske table k Widrovi Prvi čitanki. Table imajo na obeh straneh nalepljeno čtivo. 13 tabel. Cena Din 220.—
Šantel Saša: *Serijska razglednica Stara Ljubljana*. Din 10.—

Galerija naših mož.

1. Trubar	8. Gregorčič
2. Vodnik	9. Aškerc
3. Slomšek	10. Tavčar
4. Prešeren	11. Levček
5. Levstik	12. Erjavec
6. Stritar	13. Jenko
7. Jurčič	14. Cankar
	15. Gangl

61:5 × 47:5 cm. Slika a Din 10.—

TELEFON ŠTEV. 312.

VSE KNJIGE, KAKOR TUDI KNJIGE DRUGIH ZALOŽB SE DOBE V

ČERKOVNI RAČUN ŠTEV. 10761

KNJIGARNI UČITELJSKE TISKARNE V LJUBLJANI

FRANČIŠKANSKA ULICA ŠTEV. 6 IN V PODRUŽNICI KNJIGARNE, SIMON GREGORČIČEVA ULICA ŠTEV. 2.